

Pregó de la Sra. Lluçia Oliver Coll, padrina de la Fira de la Taronja 2021

Benvolguts tots,

En primer lloc voldria donar les gràcies a les persones que han pensat amb jo per dedicar unes paraules a aquesta fira tan nostra. Sa fira de la Taronja.

Des de fa quinze anys, som moltes les persones que ens implicam i participam activament perquè un producte tan nostre tengui la visibilitat i el reconeixement que es mereix.

Vaig créixer a una finca de la pagesia a on des de ben petita m'ensenyaren a estimar les nostres arrels i costums.

No hi havia, ni molt manco, les comoditats d'avui en dia però us puc assegurar que vaig ser la nina més feliç del món.

Hi havia moltíssims tarongers i jo admirava com el meu pare tenia cura de tots i cada un d'ells. Agafava una taronja i em donava un grill

- i aquesta quina és?
- sa canoneta mon pare. Boníssima.
- i aquesta?
- aquesta navelate,
- aquesta cul d'ou i aquesta alberola.

Era un plaer menjar-les junt a l'arbre, amb els peus enfangats dins la garangola.

Suc de taronja dolcet, era lo millor del món.

Mentre , el meu pare seguia regant amb el càvec. -ara ves a girar sa fibla. I jo a corrensos cap allà que anava.

A l'hora dels empelts, jo era l'encarregada de dur el poal amb la pega. -estira fort sa cordellina, ja veuràs com aquest anirà bé. I mentre passaven els dies, jo vigilava si l'esqueix havia aferrat. Garangola, càvec, fibla, empelt, pega, cordellina, esqueix... paraules molt nostres que no hauríem de perdre mai!

No em puc oblidar del paper de la meva mare, una dona que deixà un negoci propi de perruqueria prop de la plaça de Sóller per anar a viure a una finca a la muntanya. S'encarregava de l'hort, dels

missatges, del animals,... i triava i encistava les taronges per dur al mercat. Tot això a part de totes les feines pròpies d'una casa a fora vila.

És en aquest punt a allà on m'agradaria incidir... en el paper de la dona.

Pens amb totes aquelles dones, que s'han passat la vida fent feina a les finques, mentre criaven als seus fills sense cap tipus d'ajuda i poques comoditats. Collien taronges, llimones, olives, figues o el fruit de temporada que toqués... Tenien cura dels animals i de l'hort, tot això a més de tenir els plats a taula i la casa sempre curiosa.

Dones que no tingueren una remuneració en el seu dia, i segueixen sense cap dret a compensació econòmica.

Amb el pas dels anys hem fet grans passes endavant.

I es que, a dia d'avui, dones i homes podem treballar per igual a dins aquest món tan sacrificat com es el de la terra. Es torna a fomentar el producte local, infravalorat durant tants d'anys.

Durant el temps de pandèmia hem après a valorar molt més, si cal, els nostres productes. S'ha incrementat el consum del producte km0.

El petit comerç, la cooperativa, les botigues, els restauradors, industrials i minoristes ens ho han posat molt fàcil i això es d'agrair.

Hem de cuidar '*lo nostro*', estimar-lo i protegir-lo com van fer els nostres avantpassats. Estimem la nostra terra, ensenyem als més petits els nostres costums.

És molt positiu que joves com en Miquel Montoro apropin a la societat en general, i als més petits amb particular, una manera de viure prioritzant el contacte amb la natura i l'interès per les nostres arrels i costums per davant de les pantalles. És innegable que la tecnologia ens ha duit grans avanços però sovint l'estam emprant per privar als més petits de gaudir de les coses quotidianes de tota la vida: Anar a collir un parell de taronges o llimones a l'hort, donar menjar a les gallines i a les ovelles o admirar la flor del taronger.

Som un privilegiats i això és el que hem de transmetre a les noves generacions.

Padrines i padrins, jo us convido a fer aquestes petites coses. Agafeu un bloc de notes i anoteu aquests costums, així com hi ha gent que escriu un receptari, jo us proposo un llistat de les coses que es feien al vostre temps, amb anècdotes que faran que els més petits no perdin allò tan nostre i serà un regal de per vida.

No puc acabar sense fer una menció especial per en Toni Burgos, un home de la terra, pagès d'arrel i que fou un dels promotors d'aquesta fira de la taronja. Una fira en la que tots els que hi participam

ho feim amb la major il·lusió. perquè *sullerics* i visitants puguin passejar en ambient de fira i gaudir d'exquisits plats i degustacions en els restaurants de la vall.

Hem passat un darrer any complicat, són molts els qui han perdut a persones estimades per mor d'una pandèmia que no ens haguéssim pensat mai o per altres circumstàncies. Un record molt especial per tots ells i les seves famílies.

I molts els que han tengut que tancar negocis després de molts anys de feina lluitant per dur-los endavant.

Siguem positius, aprenguem de les errades, mirem cap al davant i que aquesta fira sigui una petita passa més per reactivar l'economia de la nostra vall.

I ja per acabar... tenim la sort de viure en un dels millor llocs del món.

Cuidem la nostra terra i els seus productes.

I cuidem aquesta fruita per la que el nostre poble és reconegut a tots els indrets: la taronja de Sóller.

Salut i molts d'anys a tots!

Llucia Oliver Coll

Sóller, 15 de maig de 2021

